

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 15.02.1968, sp. zn. 7 Tz 58/67, ECLI:CZ:NS:1968:7.TZ.58.1967.1

Číslo: 45/1968

Právní věta: Násilné jednání vůči těhotné ženě v úmyslu přerušit bez jejího souhlasu těhotenství, vykazuje znaky trestného činu nedovoleného přerušení těhotenství podle § 228 odst. 3 tr. zák. a nikoliv znaky trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák., spáchaného vyvoláním potratu (§ 89 odst. 7 písm. g) tr. zák.).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 15.02.1968

Spisová značka: 7 Tz 58/67

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Nedovolené přerušení těhotenství, Ublížení na zdraví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 7 písm. g
§ 222
§ 228

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/1968 sb. rozh.

Násilné jednání vůči těhotné ženě v úmyslu přerušit bez jejího souhlasu těhotenství, vykazuje znaky trestného činu nedovoleného přerušení těhotenství podle § 228 odst. 3 tr. zák. a nikoliv znaky trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák., spáchaného vyvoláním potratu (§ 89 odst. 7 písm. g) tr. zák.).

(Rozsudek Nejvyššího soudu z 15. února 1968, [7 Tz 58/67](#).)

Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona v ustanovení § 222 odst. 1 tr. zák. rozsudkem krajského soudu v Ostravě z 25. listopadu 1965 sp. zn. 6 To 530/65, pokud jím byl ponechán beze změny rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o vině trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák.

Z odůvodnění:

Je prokázáno, že počátkem ledna 1965 přišla B do jiného stavu s obviněným. Obviněný z počátku

projevoval z toho radost, později však své stanovisko změnil a usiloval o to, aby těhotenství B bylo uměle přerušeno. Prohlašoval, že si ji vezme za manželku jen tehdy, dá-li si těhotenství uměle přerušit. B se nakonec k tomu odhodlala a podala žádost o umělé přerušení těhotenství. Této žádosti nebylo však vyhověno pro pokročilou dobu těhotenství. Obviněný tedy známost s B přerušil a navázal známost s jinou ženou.

Dne 20. července 1965 přijel obviněný za B na motocyklu a žádal jí, aby s ním jela k jeho matce. B však tuto žádost odmítla. Obviněný přijel za ní opět 29. července 1965 se žádostí, aby šla s ním na procházku do blízkého lesa. B však ani této jeho žádosti nevyhověla; proto obviněný prohlásil, že přijede opět příštího dne. Dne 30. července 1965 přijel obviněný za B kolem 18.30 hod. Motocykl nechal stát opodál na silnici a šel za jmenovanou. Když se s ní setkal před domem, kde bydlí, choval se k ní velmi laskavě, žádal od ní polibek, hladil ji po ruce, zajímal se o to, zda cítí pohyby plodu a žádal jí, aby mu ukázala, kde tyto pohyby cítí. Přitom se pomalu s B vzdaloval od domu směrem k lesu. Pojednou jmenovanou udeřil pěstí do břicha do místa, kde mu předtím ukazovala, že cítí pohyby. Po tomto úderu ji ještě do břicha kopl. Jmenovaná se snažila z jeho dosahu utéci, avšak obviněný ji chytil a znovu ji udeřil do břicha a když po této ráně upadla na zem, opět ji kopal do břicha. Poté z místa činu utekl k motocyklu a odejel. B se pak v bolestech dostala domů, kde matka zajistila první pomoc.

Podle zprávy fakultní nemocnice byla u B zjištěna po přijetí v levém tříslu malá kožní oděrka a na břišní stěně nalezeny menší modřiny. Děloha byla stažená, ozvy slyšitelné a pohyby pacientka cítila. Pravá polovina dělohy byla na pohmat bolestivá, patrně po insultu, i když zevně nebyly patrné stopy násilí. Přes konservativní léčbu ustaly pohyby třetí den po přijetí a ozvy plodu nebyly nalezeny. Po dalším pozorování bylo provedeno rentgenické vyšetření, jímž bylo zjištěno, že plod je mrtvý. Proto byla zahájena léčba pacientky a provedeny zákroky pro ukončení těhotenství. K předčasnému porodu a odumření plodu došlo podle lékařského vyšetření pravděpodobně po úrazu, přičemž nastalo předčasné odlučování lůžka.

Po provedené pitvě mrtvé narozeného plodu vypracovali znalci lékaři posudek, z něhož je patrné, že na mrtvém plodu byla shledána podélná zpředu dozadu probíhající zlomenina pravé kosti temenní s mohutným výronem krevním do celé pokrývky lební o mohutnosti 8 až 10 mm. Bezprostřední příčinou nitroděložní smrti plodu tedy bylo značné tupé násilí, které postihlo plod přes stěnu břišní a děložní jeho matky. Toto násilí vyvolalo výše uvedené změny, jež se rovnají vykrvácení do měkkých pokrývek. Smrt plodu byla tedy v bezprostřední souvislosti s násilím, které jeho matka utrpěla. Možnost usmrcení plodu pádem matky na zem znalec při výslechu u hlavního líčení s ohledem na povahu zranění vyloučil. Na závěr svého posudku znalci uvedli, že násilí spáchané na matce, mající za následek nitroděložní smrt plodu, bezpodmínečně by vedlo dříve nebo později k potratu nebo k předčasnému porodu mrtvého plodu (§ 89 odst. 7 písm. g) tr. zák.).

Tento odkaz znalců na citované ustanovení zákona, který byl nepochybně vyvolán snahou pomoci řešit právní otázku, jejíž posouzení náleží soudu, nesprávně svedl soudy obou stupňů k tomu, že se touto otázkou blíže s přihlédnutím ke zjištěným skutečnostem nezabývaly. Vycházely tedy jen z ustanovení § 89 odst. 7 písm. g) tr. zák., podle něhož těžkou újmu na zdraví se rozumí vyvolání potratu a pominuly vzít zřetel na to, že v daném případě došlo k předčasnému porodu mrtvého plodu. Tím také soudy obou stupňů přehlédly, že toto vyvolání předčasného porodu, i když narozené dítě není života schopné, nelze považovat za vyvolání potratu ve smyslu výše citovaného ustanovení a nelze ho proto posoudit jako těžkou újmu na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák. Pokud tedy byl obviněný přesto tímto trestným činem uznán vinným, byl porušen zákon v tomto ustanovení zákona.

Násilné jednání obviněného spočívající v úderech pěstí a v několikerém kopnutí těhotné ženy do krajiny břišní v úmyslu přerušit její těhotenství, vykazuje znaky trestného činu nedovoleného přerušování těhotenství podle § 228 odst. 3 tr. zák. Z výše rozvedeného skutkového stavu lze spolehlivě

dovodit nejen úmysl obviněného spáchat tento trestný čin, ale i vědomost obviněného o stupni těhotenství poškozené. Pokud tedy tímto trestným činem soudy obou stupňů neuznaly obviněného vinným, nýbrž kvalifikovaly zjištěné jednání jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1 tr. zák., porušily zákon v tomto zákonném ustanovení.